

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۶/۸/۲۹

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت

رشته: آموزش بهداشت

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه تخصصی: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی و پنجمین جلسه مورخ ۸۶/۸/۲۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۶/۸/۲۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۸/۲۹ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سیدامیر محسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دکتر محمدحسین اسدی

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی
بهداشت و تخصصی

رأی صادره در سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۶/۸/۲۹ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر کامران باقری لنگرانی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول :

مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش بهداشت

۱- تعریف رشته و مقطع مربوطه:

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت *Master of Science (M.Sc.) In Health Education* تعریف رشته: رشته تحصیلی آموزش بهداشت یکی از دوره های تحصیلات تکمیلی در مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته می باشد که در آن دانش آموختگانی تربیت می شوند که از دانش و مهارت کافی برای طراحی، برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی مرتبط با سلامت برخوردار باشند و مردم را در جهت تامین، حفظ و ارتقای سلامت خود برای زندگی سالم، توانمند سازند و با جلب مشارکت مردم و حمایت سیاستگذاران فرهنگ سلامت را در اجتماع بهبود بخشند.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت های جدید:

تاریخچه آموزش بهداشت در ایران به عنوان یک حرفه خاص به سال ۱۳۳۰ هجری شمسی بر می گردد. در آن سال آموزش بهداشت تحت عنوان اداره تبلیغات در وزارت بهداری وقت شروع به کار کرد. در آن زمان دوره ای مقدماتی به مدت شش هفته برای شش نفر از کارکنان جهت آموزش مبارزه با مالاریا ترتیب داده شد و این افراد به مناطق مختلف کشور اعزام شدند در سال ۱۳۳۱ ده نفر لیسانس برای آموزش سلامت انتخاب شدند و ۴ ماه تحت آموزشهای لازم قرار گرفتند.

در سال ۱۳۴۰ اداره آموزش بهداشت تحت نظر معاونت فنی وزارت بهداری قرار گرفت و در سال ۱۳۵۱ اداره آموزش بهداشت به دفتر آموزش بهداشت عمومی تغییر یافت و فعالیت های آن نیز گسترده شد.

طی سال های بعد تا ۱۳۵۵ به موازات تربیت مربی بهداشت در داخل کشور که پس از تاسیس دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، همکاری این موسسه را نیز در پی داشت با استفاده از بورس های اعطایی ایالات متحده، انگلیس و سازمان جهانی بهداشت همه ساله چند نفر از مربیان بهداشت با گذراندن امتحان زبان انگلیسی برای طی دوره های یک ساله فوق لیسانس آموزش بهداشت به کشورهای فوق اعزام شدند. بعد از انقلاب توسط دانشکده بهداشت دانشگاه تهران (دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران فعلی) دوره های آموزشی برای تربیت کارشناس ارشد آموزش بهداشت در سال های ۶۰، ۶۱، ۶۵، ۶۶ و پس از آن برگزار گردید.

بر اساس مقدمه اساسنامه سازمان بهداشت جهانی، برخورداری از بالاترین حد استاندارد منطقی و قابل حصول سلامت بدون در نظر گرفتن نژاد، مذهب، عقاید سیاسی و موقعیت اقتصادی اجتماعی حق مسلم هر انسانی است. بعد از اجلاس آلماتا در سال ۱۹۷۸ که در آن هدف اصلی تحقق سلامت برای همه، مراقبت های بهداشتی اولیه معرفی شد و اهدافی برای سال ۲۰۰۰ تحت عنوان برنامه سلامت برای همه تا سال ۲۰۰۰ بیان گردید، در سال ۱۹۸۴ یک گروه کاری برای بحث پیرامون مفاهیم و اصول ارتقای سلامت شکل گرفت و در اجلاس اتاوا در سال ۱۹۸۶ با عنوان منشور اتاوا مورد تصویب قرار گرفت. مکانیسم های عملیاتی این منشور عبارت بود از: ایجاد سیاست عمومی مرتبط با سلامتی، ایجاد محیط های حمایت کننده، بازنگری سیستم خدمات بهداشتی درمانی، تقویت اقدامات جامعه در خصوص سلامتی، توسعه مهارتهای فردی.

رویکرد جدید آموزش بهداشت به مقوله سلامت موجب شده است که آموزش بهداشت برای فعالیت های خود طیف وسیعی از جامعه را علاوه بر افراد مد نظر قرار دهد. این طیف شامل گروههای اجتماعی و سازمان ها می باشد. با پیشرفت های اخیر در حیطه سلامت لازم است که برای ارتقاء آن از ترکیبی از حمایت های آموزشی، سیاسی، قانونی، سازمانی بهره گرفت. بنابراین امروزه برنامه های مداخله ای آموزش بهداشت در همه این حیطه ها قابل اجرا است.

۳- ارزش ها و باورها:

فلسفه تدوین برنامه

باتوجه به اهمیت سلامت و نقش آن در تکامل انسان و توسعه در ابعاد اجتماعی، فرهنگی، عاطفی، روانی و معنوی ضروریست کارشناسان آموزش بهداشت دارای توانمندی و مهارت هایی گردند تا قادر باشند نقش خود را باتوجه به نیازها، ارزش ها و شرایط حاکم بر جامعه در جهت ارتقای سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم ایفا نمایند.

۴- رسالت:

ماموریت رشته آموزش بهداشت، تربیت دانش آموختگانی است که با کسب دانش و مهارت های حرفه ای قادر به شناخت جامعه، ارزیابی نیازها، برقراری ارتباط مناسب، تصمیم گیری، ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای باشند به گونه ای که به ارتقای سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم منتهی گردد.

۵- چشم انداز:

با اجرای این برنامه امید می رود که نقش کلیدی در ترویج مفاهیم مربوط به ارتقای سلامت در کشور و منطقه منطبق با نیازهای جامعه آینده فراهم گردد.

۶- اهداف کلی:

هدف کلی این رشته تربیت دانش آموختگانی که قادر باشند:
از طریق مداخلات آموزشی، پژوهشی و مشاوره ای، در رفتار افراد در جهت اهداف برنامه تغییر ایجاد کنند.
در سبک زندگی با استفاده از مؤلفه های اجتماعی و ایجاد محیط های حمایتی و روش های نوین مدیریتی تاثیرگذار باشند.

۷- نقش دانش آموختگان:

از دانش آموختگان رشته آموزش بهداشت انتظار می رود که نقش های زیر را ایفا نمایند:

الف- نقش آموزشی

ب- نقش پژوهشی

ج- نقش حمایتی و مدیریتی

د- نقش مشاوره ای

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان:

۱- نقش آموزشی: نقش آموزشی با تاکید بر آموزش آحاد جامعه از جمله کارگران، دانش آموزان، دانشجویان، کارکنان، بیماران، زنان خانه دار و در سنین باروری و افراد در معرض خطر به عنوان گروه های هدف با فرآیند زیر انجام می گردد:

- ارزیابی جامعه
- نیازسنجی و اولویت بندی
- تعیین اهداف (شناختی، عاطفی، روان حرکتی)

- تعیین منابع
- تدوین برنامه اجرایی
- تعیین ملاکهای ارزشیابی
- اجرای برنامه
- پایش
- ارزشیابی
- ایجاد تغییرات رفتاری در جهت ارتقاء سلامت جامعه

۲- نقش پژوهشی: در قالب فعالیت های زیر انجام می گردد:

- طراحی و اجرای پروژه های تحقیقاتی شامل نیازسنجی و تعیین اولویت ها- تدوین طرح اولیه، گردآوری و تحلیل داده ها و تهیه گزارش
- تحلیل داده ها
- تعیین راه حل برای مشکلات
- پاسخ به سئوالات موجود
- تعیین اولویت های پژوهشی
- بکارگیری متدولوژی مناسب
- گزارش دهی نتایج

۳- نقش حمایتی و مدیریتی: با توجه به مؤلفه های اجتماعی ارزش ها، هنجارها، کنترل اجتماعی و ... در ارتقای سلامت جامعه با ایجاد محیط های حمایتی (سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، فیزیکی، اقتصادی) نقش های زیر ایفاد می گردد:

- جلب مشارکت و حمایت همه جانبه مقامات عالیه کشور در جهت حفظ سلامت یا تلاش برای بهبود سبک زندگی
- جلب مشارکت مردم برای حضور در مراحل مختلف برنامه های سلامت
- توانمندسازی کارکنان سیستم سلامت برای ایفای نقش موثر در ارائه خدمات جامع سلامت

نقش مدیریتی با توجه به موارد زیر انجام می گردد:

- تحلیل وضع موجود
- برنامه ریزی
- تامین منابع
- سازماندهی
- ظرفیت سازی
- هدایت و رهبری
- پایش و ارزشیابی

۴- نقش مشاوره ای: نقش مشاوره ای در حوزه های مختلف سلامت و با تاکید بر گروه های هدف اختصاصی برنامه ها (کودکان، نوجوانان، جوانان، زنان، سالمندان، معلولین و ...) انجام می گردد تا با انتقال آگاهی های لازم و فراهم نمودن زمینه تغییر رفتار اختیاری، سلامت آنان را ارتقا بخشد.

۹- راهبرد (استراتژی) های اجرایی برنامه آموزشی:

راهبردهای اجرایی برنامه آموزشی با استفاده از تلفیقی از فعالیت های دانشجو محور و استاد محور صورت می گیرد. این فعالیت ها با تکیه بر روش های فعال آموزشی اجرا می گردد.

* ۱۰- شرایط ونحوه پذیرش دانشجو:

دارندگان مدرک کارشناسی بهداشت عمومی، پرستاری، مامایی، بهداشت حرفه ای، بهداشت محیط، علوم اجتماعی، علوم تربیتی، روانشناسی و مدیریت خدمات بهداشتی درمانی می توانند در این رشته پذیرش شوند.
مواد امتحانی در آزمون ورودی و ضرائب آن:

ردیف	نام درس	ضریب
۱	زیست شناسی عمومی	۱
۲	روانشناسی	۲
۳	بهداشت عمومی	۳
۴	جامعه شناسی	۲
۵	زبان عمومی	۲
	مجموع ضرائب	۱۰

* جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه نمایید.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

علیرغم نقاط مشترک مختصری که میان رشته آموزش بهداشت با رشته هایی چون ارتباطات یا مدیریت آموزشی دیده می شود، به دلیل اختصاص این رشته به حوزه سلامت می توان گفت که رشته مشابهی در داخل کشور وجود ندارد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج کشور:

رشته آموزش بهداشت در مقطع کارشناسی ارشد در بسیاری از دانشگاه های معتبر جهان تدریس می شود.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته مطابق با ضوابط و شرایط شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاه های علوم پزشکی کشور خواهد بود.

۱۴- موارد دیگر:

در مقطع کارشناسی ارشد این رشته بورسیه وجود ندارد.

فصل دوم
مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش بهداشت

مشخصات دوره:

کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت *Master of Science (M.Sc.) In Health Education*
طول دوره و نظام آموزشی مطابق آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی
برنامه ریزی می باشد.

نام دروس و تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای این دوره ۳۲ واحد شامل ۲۰ واحد دروس اختصاصی اجباری و ۶ واحد دروس اختصاصی
اختیاری و ۶ واحد پایان نامه می باشد. علاوه بر این دروس دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تأیید
شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند:

دروس اختصاصی اجباری (Core) ۲۰ واحد
دروس اختصاصی اختیاری (Non Core) ۶ واحد
پایان نامه ۶ واحد

الف) جدول دروس کمبود یا جبرانی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت:

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۴	-	۳۴	۲	زبان تخصصی	۰۱
-	۲۶	۱۷	۹	۱	سیستم های اطلاع رسانی بهداشتی*	۰۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	کاربرد کامپیوتر در تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی	۰۳
-	۳۴	-	۳۴	۲	اصول اپیدمیولوژی	۰۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	اصول پیشگیری از بیماری های واگیر و غیرواگیر	۰۵
-	۳۴	-	۳۴	۲	اصول خدمات بهداشتی	۰۶
-	۳۴	-	۳۴	۲	اصول بهداشت محیط	۰۷
-	۳۴	-	۳۴	۲	اصول تغذیه	۰۸
-	۲۶۴	۱۷	۲۴۷	۱۵	جمع	

دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ، تمامی یا تعدادی از
دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

* گذراندن این درس برای کلیه دانشجویان الزامی است .

ب) جدول دروس اختصاصی اجباری (Core) دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت:

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۳۴	-	۳۴	۲	جامعه شناسی سلامت	۰۹
-	۳۴	-	۳۴	۲	روان شناسی رفتار سالم	۱۰
-	۳۴	-	۳۴	۲	آمار حیاتی	۱۱
-	۶۸	۳۴	۳۴	۳	تکنولوژی و روش های آموزشی	۱۲
-	۳۴	-	۳۴	۲	ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۱۳
-	۵۱	۳۴	۱۷	۲	آموزش بهداشت مدارس و ارتقای سلامت	۱۴
-	۳۴	-	۳۴	۲	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (۱)	۱۵
۱۵	۳۴	-	۳۴	۲	آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (۲)	۱۶
۱۱	۳۴	-	۳۴	۲	روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۱۷
-	۵۱	۵۱	-	۱	کارآموزی	۱۸
-	۴۰۸	۱۱۹	۲۸۹	۲۰	جمع	

واحد کارآموزی بایستی در نیمسال قبل از اخذ واحد پایان نامه گذرانده شود و محل انجام کارآموزی در مراکز بهداشتی و درمانی خواهد بود.

ج) جدول دروس اختصاصی اختیاری (Non Core) دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته آموزش بهداشت

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
-	۲۴	-	۲۴	۲	روابط انسانی در مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۱۹
-	۲۴	-	۲۴	۲	پویایی گروه	۲۰
-	۲۴	-	۲۴	۲	ارتقای سلامت و سبک زندگی سالم	۲۱
-	۲۴	-	۲۴	۲	آموزش بهداشت در محیط های کار	۲۲
-	۲۴	-	۲۴	۲	برنامه های اطلاع رسانی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت	۲۳
-	۲۴	-	۲۴	۲	آموزش بهداشت در مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی	۲۴
-	۲۰۴	-	۲۰۴	۱۲	جمع کل	

دانشجو می بایست ۶ واحد از دروس فوق (جدول ج) را متناسب با موضوع پایان نامه مورد نظر، پس از موافقت استاد راهنما و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بگذراند.

فصل سوم :
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش بهداشت

نام درس : زبان تخصصی

کد درس: ۰۱

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: قبل از ورود به دوره کارشناسی ارشد، دانشجو باید به منظور ارتقای سطح دانش حرفه ای، توانایی کافی برای استفاده از متون و منابع علمی و فهم واژه ها و اصطلاحات انگلیسی مورد نیاز رشته آموزش بهداشت و درک مفاهیم و بهره گیری از کتب و مجلات علمی مرتبط با رشته آموزش بهداشت به زبان انگلیسی را داشته باشد. هدف این درس ایجاد چنین توانایی خواهد بود.

شرح درس: این درس دانشجویان را با متون، واژه ها و اصطلاحات انگلیسی مورد نیاز رشته آموزش بهداشت آشنا می نماید و آنان را در زمینه درک مفاهیم مرتبط با رشته تحصیلی خود از کتب و مجلات علمی توانمند خواهد ساخت.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت)

اختصارات انگلیسی متداول در علوم پزشکی و به ویژه آموزش بهداشت
پسوندها و پیشنوندهای مصطلح انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
استفاده درست از فرهنگ لغات انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
خواندن متون علمی مرتبط با علوم پزشکی و بهداشت و درک مفاهیم آن
نوشتن درست لغات و اصطلاحات انگلیسی در علوم پزشکی و بهداشت
ترجمه و خلاصه نویسی متون علمی علوم پزشکی و بهداشت

منابع اصلی درس (References):

English for the students of medicine

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
آزمون تشخیصی ابتدای ترم برای تعیین سطح زبان دانشجویان
آزمون های مرحله ای در حیطه های خواندن، نوشتن و درک مفاهیم مربوط به متون علمی انگلیسی
آزمون نهایی پایان ترم در حیطه های خواندن، نوشتن و درک مفاهیم مربوط به متون علمی انگلیسی که با استفاده از آزمون کتبی انجام می گیرد.

نام درس : سیستم های اطلاع رسانی بهداشتی

کد درس: ۰۲

نوع واحد: نظری- عملی

تعداد واحد: ۱ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول، مفاهیم و چگونگی استفاده از سیستم های اطلاع رسانی برای جستجو، دریافت، انتقال و به اشتراک گذاشتن مطالب مرتبط با علوم بهداشتی

شرح درس: با توجه به گسترش روزافزون علوم بهداشتی و نقش موثری که رایانه در گسترش آن ایفا می کند، آشنا شدن دانشجویان با نحوه استفاده از رایانه به عنوان ابزاری مهم در سیستم های اطلاع رسانی سبب افزایش توان علمی و حرفه ای او در جستجو و استفاده از مطالب علمی و محتویات بانک های اطلاعاتی داخلی و خارجی خواهد شد.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری- ۱۷ ساعت عملی)

تاریخچه مختصری از رایانه و سیستم های اطلاع رسانی

کلیاتی درباره پردازش اطلاعات توسط رایانه

اجزای مختلف و عملکرد سخت افزار رایانه

آشنایی با بسته نرم افزاری Office

تاریخچه و مفاهیم کلی مربوط به شبکه اینترنت

استفاده از بانک های اطلاعاتی (Databases)

ساخت و استفاده از گروه های ایمیلی در شبکه اینترنت

ساخت و استفاده از وبلاگ ها در شبکه اینترنت

منابع اصلی درس (References):

با توجه به تعدد منابع در این زمینه، منابع این درس توسط استاد مربوطه مشخص خواهد شد.

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجویان در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

سنجش میزان توان و مهارت استفاده از سیستم های اطلاع رسانی در طی کار عملی در کلاس انجام خواهد شد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی و امتحان عملی انجام خواهد شد.

نام درس: کاربرد کامپیوتر در تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی

کد درس: ۰۳

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجو با کلیات و نحوه استفاده از نرم افزار SPSS برای تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی

شرح درس: پس از جمع آوری داده ها در پژوهش های مرتبط با علوم بهداشتی، گام مهم بعدی تحلیل این داده ها است که باید با کمک نرم افزارهای رایج به ویژه برنامه SPSS صورت گیرد. نیاز دانشجو به آشنایی نظری در گام اول و سپس کسب آشنایی و مهارت عملی کار با این نرم افزار در رسیدن او به حد قابل قبولی از دانش حرفه ای تاثیر بسزایی دارد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

آشنایی کلی با ویژگی های نرم افزار SPSS

نحوه ورود داده ها در برنامه

نحوه تعریف متغیرها در برنامه

نحوه دریافت خروجی های توصیفی از برنامه

رسم نمودارهای مختلف به کمک نرم افزار

آشنایی با آزمون های رایج در تحلیل داده ها

منابع اصلی درس (References):

با توجه به تعدد منابع در این زمینه، منابع این درس توسط استاد مربوطه مشخص خواهد شد.

شیوه پیشنهادی برای ارزیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : اصول اپیدمیولوژی

کد درس: ۰۴

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: اپیدمیولوژی یکی از دروس پایه رشته های بهداشت عمومی است که آشنایی با آن برای درک کلیه فعالیت های بهداشتی از قبیل مبارزه با بیماری های واگیر و غیرواگیر و سیستم خدمات بهداشتی ضرورت دارد.

شرح درس: با توجه به وظایف حرفه ای دانش آموختگان در اجرای برنامه های کنترل و مراقبت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شرکت در برنامه های مربوط به کنترل بیماری ها در شرایط عادی و اضطراری و کمک به چگونگی ارتقای سلامت، سرفصل ها و محتوای مربوط به این درس تدوین شده است.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تاریخچه و سیر تغییرات در تعاریف، دامنه فعالیت، واژه های متداول و کاربرد اپیدمیولوژی

آشنایی با مفهوم گذار اپیدمیولوژیک

شناخت عوامل موثر بر وضعیت بیماری و سلامت در جامعه (عوامل بیماری زا، میزبان، محیط)

توجیه بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژیک و مدل های مختلف اپیدمیولوژی (مثلث اپیدمیولوژیک، شبکه علیت، مدل چرخ)

تقسیم بندی فاکتورهای اپیدمیولوژیک برحسب زمان، مکان و شخص (مفهوم ارتباط و علیت)

سطوح پیشگیری (تعاریف، مثال ها و اهداف)

شاخص های بهداشتی و کاربردهای آن در اپیدمیولوژی و بهداشت شامل: مفهوم $Rate$ و $Proportion$ و

کاربرد آنها در اپیدمیولوژی، میزان های ابتلا، حمله، حمله ثانوی، مرگ، باروری، کشندگی، بقا و امید زندگی

نظام مراقبت (Surveillance System) و گزارش دهی و ارتباط آن با اپیدمیولوژی

منابع اطلاعات در اپیدمیولوژی شامل سرشماری، مستندات مربوط به وقایع حیاتی، آمار مربوط به مراکز بهداشتی

درمانی، بیمه ها، نتایج بررسی های بهداشتی و ...

غربالگری (مفهوم، انواع، اهداف، کاربرد و معیارها) و آزمون های غربالگری شامل اعتبار (حساسیت، ویژگی و ارزش

اخباری) و تکرار پذیری

انواع مطالعات اپیدمیولوژیک شامل مطالعات مشاهده ای (توصیفی، مقطعی، مورد شاهدهی، همگروهی و گذشته نگر)

و مطالعات مداخله ای (کارآزمایی بالینی تصادفی شده $Randomized\ Clinical\ Trial$ و کارآزمایی در

عرصه $Field\ Trial$)

تعاریف، انواع، مراحل بررسی، کنترل و نحوه گزارش دهی اپیدمی ها

منابع اصلی درس (References):

1. Epidemiology by Leon Gordis (the last edition)
2. Mausner and Bahn Epidemiology: an introductory text by Shira Kramer and Shira Dramer (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس: اصول پیشگیری از بیماری های واگیر و غیرواگیر

کد درس: ۰۵

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی با بیماری های واگیر و غیرواگیر مهم و شایع در کشور و راه های پیشگیری از آنها با تقلیل موارد، بیمار یابی و شناخت و اصلاح عوامل ایجاد کننده یا مساعد کننده مرتبط با آنها

شرح درس: در این درس دانشجو با اصول پیشگیری، مبارزه و کنترل بیماری های واگیر و غیرواگیر شایع در کشور آشنا خواهد شد

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

کلیات بیماری های عفونی: چگونگی ایجاد یک عفونت، زنجیره عفونت، راه های انتقال و انتشار عفونت ها
استراتژی های پیشگیری و مبارزه با بیماری های واگیر و غیرواگیر
آشنایی با برنامه های کشوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای کنترل، حذف یا ریشه کنی بیماریهای واگیر عمده شامل مالاریا، سل، سالک، بیماریهای قابل کنترل از طریق واکسن، وبا، هپاتیت، هاری، ایدز، CDD و ARI
کلیاتی درباره بیماری های غیرواگیر: گذار اپیدمیولوژیک و گذار سلامت، اهداف مبارزه با بیماری های غیرواگیر، استراتژی های مبارزه با بیماری های غیرواگیر،
-آشنایی با بیماری ها و رویدادهایی که وزارت بهداشت برای آنها برنامه مدون دارد مانند تالاسمی، سوانح و حوادث، کم خونی ها، بیماری های تنفسی شغلی، سرطان های شایع،
بیماری های روانی

منابع اصلی درس (References):

- ۱- بخشنامه ها و دستورالعمل های وزارت بهداشت در زمینه مبارزه و کنترل و مراقبت بیماری های واگیر و غیرواگیر
- ۲- کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد ۲ و ۳) تالیف حسین حاتمی، محسن سیدنوزادی، فرشته مجلسی، حسن افتخاراردبیلی، سیدمنصور رضوی، سیدمحمدجواد پریزاده (جمعی از اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور)
- ۳- اپیدمیولوژی و کنترل بیماری های شایع در ایران، تالیف حسین حاتمی، فریدون عزیزی، محسن جانقربان

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : اصول خدمات بهداشتی

کد درس: ۰۶

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی با تعاریف، اصول، حوزه عمل، جایگاه و انواع خدمات بهداشتی درمانی در نظام های ارائه خدمات سلامت

شرح درس: با این درس دانشجو شاخص های اندازه گیری سلامتی، سطوح پیشگیری، بهداشت مادر و کودک، بهداشت محیط، بهداشت دهان و دندان، آموزش بهداشت و سیستم مراقبت های بهداشتی اولیه در ایران، اولویت های بهداشتی در ایران و ارتباط آن با سایر سازمان ها را خواهد آموخت.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

بهداشت و تاریخچه آن

تعاریف مختلف، طیف، عوامل تعیین کننده و شاخص های اندازه گیری سلامت

سطوح پیشگیری (تعاریف، اهداف و مثال ها)

بهداشت مادر و کودک، نوجوانان، بهداشت دوران بلوغ و ازدواج، بهداشت سالمندان

بهداشت فردی و دهان و دندان

بهداشت محیط

آموزش بهداشت و نقش آن در ارتقای سلامت

آشنایی با نظام مراقبت های بهداشتی اولیه و سابقه آن در ایران

مقایسه سیستم های بهداشتی دنیا با نظام عرضه خدمات در ایران

سازمان های بین المللی بهداشتی

اولویت های بهداشتی در مناطق مختلف ایران

منابع اصلی درس (References):

کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد اول) تالیف حسین حاتمی، محسن سیدنوزادی، فرشته مجلسی، حسن افتخاراردبیلی، سیدمنصور رضوی، سیدمحمدجواد پریزاده (جمعی از اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (درحیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : اصول بهداشت محیط

کد درس: ۰۷

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنا ساختن دانشجویان با اصول بهداشت محیط شامل آب سالم، اصول دفع بهداشتی زباله و فاضلاب، بهداشت مواد غذایی، بهداشت اماکن عمومی و آلوده کننده های هوا هدف این درس است.

شرح درس: این درس دانش آموختگان را با عوامل موثر بر سلامت محیط شامل ویژگی ها و اصول و مقررات آب سالم، تاثیرات زباله ها و فاضلاب ها بر محیط و راه های جمع آوری، نگهداری و دفع بهداشتی زباله ها و فاضلاب ها، بهداشت مواد غذایی، مسکن و معیارهای بهداشتی در اماکن عمومی، آلوده کننده های هوا و منابع انتشار آنها در محیط و تاثیرگذاری بهداشت محیط بر سلامت انسان آشنا می کند.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

آب سالم: اصلاح خواص ظاهری آب، اصول ضدعفونی کردن آب با کلرزنی و سایر روشها، اصلاح خواص شیمیایی آب، مواد شیمیایی و دترژان ها در آب، بهداشت رودخانه، بهداشت و محافظت از سدها و مخازن آب، روشهای صحیح نمونه برداری آب و انجام اقدامات لازم در زمان آلودگی نمونه، اصول و مقررات بهداشتی استخرها، اقدامات بهداشتی اولیه مرتبط با آب در مواقع بحران

فاضلاب: تعریف، انواع و منابع آن، مشخصات فاضلاب های فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی، روش های تصفیه فاضلاب، استاندارد کیفیت پساب ها و دفع یا استفاده مجدد از پساب و لجن ها
زباله: تعریف، ترکیب، انواع و منابع، خواص شیمیایی و فیزیکی و تشخیص مواد مشکله زباله، خطرات ناشی از دفع غیر بهداشتی زباله، روشهای جمع آوری زباله، آموزش مردم در زمینه مشارکت در اجرای روش های صحیح جمع آوری زباله ها، دفن بهداشتی، تهیه کمپوست، بازیافت مواد زائد جامد، سوزاندن، نقش دفع صحیح زباله در بهره وری اقتصادی، تجارب سایر کشورها در مورد مسائل و مشکلات زباله، سازمان های دخیل در امر فاضلاب و زباله و قوانین مربوط به آن

بهداشت مواد غذایی: تعریف، آلودگی مواد غذایی و فساد آنها، بیماری های ناشی از غذا، اصول نگهداری مواد غذایی، آماده سازی و عرضه مواد غذایی، استانداردها و قوانین مرتبط با مواد غذایی

بهداشت مسکن: عوارض ناشی از زندگی در مسکن نامناسب و مسائل بهداشتی و روانی حاصل از آن، تسهیلات و تجهیزات ایمنی در مسکن، تعمیرات و نگهداری ساختمان ها، نور، حرارت، رطوبت، تهویه

اماکن عمومی: کلیات، انواع، استخرها، حمام ها، بیمارستان ها، آسایشگاه ها، زندان ها، هتل ها، رستوران ها و سایر اماکن عمومی، مقررات و آیین نامه های بهداشتی

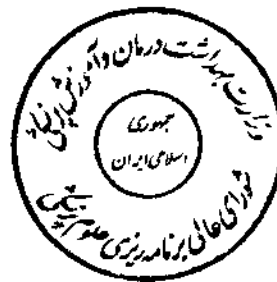
هوا: ترکیب هوا، تعاریف و اصطلاحات، اثرات جو بر انتشار آلودگی ها، منابع آلودگی هوا، اثرات آلودگی هوا بر سلامت انسان، مقررات مربوط به کنترل آلودگی هوا

منابع اصلی درس (References) :

- ۱- کتاب جامع بهداشت عمومی (جلد اول) تالیف حسین حاتمی، محسن سیدنوزادی، فرشته مجلسی، حسن افتخاراردبیلی، سیدمنصور رضوی، سیدمحمدجواد پریزاده (جمعی از اساتید دانشگاه های علوم پزشکی کشور)
- ۲- اصول کیفیت تصفیه آب و فاضلاب، تالیف دکتر محمد شریعت پناهی
- ۳- مدیریت مواد زائد جامد، تالیف دکتر قاسمعلی عمرانی

شیوه پیشنهادی برای ارزیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : اصول تغذیه

کد درس: ۰۸

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با تعاریف، اهمیت و مفاهیم تغذیه، نقش تغذیه در حفظ و ارتقای سلامت فرد و جامعه و پیشگیری از بیماری ها و نیز آشنایی دانشجویان با نقش تغذیه در نظام ارائه خدمات بهداشتی و درمانی ایران

شرح درس: با توجه به اهمیت تغذیه در حفظ و ارتقای سلامت در فرد و جامعه، در این درس دانشجویان، اهمیت تغذیه در پیشگیری از بیماری ها و نیز منابع مغذی و نقش فیزیولوژیک آن در بدن و تاثیرات کمبود آن بر فعالیت های سیستم های مختلف بدن انسان را خواهند شناخت و با خدمات تغذیه در نظام ارائه خدمات سلامت کشور آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تعریف تغذیه و گروه های مواد غذایی- ارتباط تغذیه و سلامت- کربوهیدرات ها : ساختمان کلی و نقش آنها در تغذیه، غذاهای کربوهیدرات، خواص ویژه غذایی کربوهیدراتی- چربی ها: ساختمان کلی و انواع آن، نقش چربی ها در تغذیه، تفاوت چربی های گیاهی و حیوانی- پروتئین ها: ساختمان کلی و انواع آن، نقش اسیدهای آمینه در فیزیولوژی بدن، منابع غذایی پروتئینی و تفاوت کیفیت و ارزش پروتئین ها، کمبود انرژی و پروتئین، اثرات سوء تغذیه پروتئین و انرژی بر قد، وزن و سلامت کودکان، بیماری های ناشی از سوء تغذیه انرژی و پروتئین و راه های پیشگیری و درمان آنها- آب و الکترولیت ها: اهمیت و اثرات کم آبی در بدن، راه های دفع آب، علائم اسهال و کم آبی خفیف، متوسط و شدید، نقش

فیزیولوژیک برخی از الکترولیت ها در بدن- ویتامین ها: انواع، منابع غذایی، نقش فیزیولوژیک برخی از ویتامین ها، علائم بالینی در موارد کمبود ویتامین ها، پیشگیری و درمان کمبود ویتامین- تغذیه در گروه های آسیب پذیر (کودکان، نوزادان، زنان باردار و شیرده)- ارزیابی وضعیت تغذیه ای- انرژی مورد نیاز در فعالیت های مختلف

منابع اصلی درس (References):

1. Robinson's Basic Nutrition and Diet Therapy. By Emma S. Weigley, Donna H. Mueller, and Corinne H. Robinson (The last Edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : جامعه شناسی سلامت

کد درس: ۰۹

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنا کردن دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقای سلامت و کاربرد مسائل اجتماعی و فرهنگی در این راستا هدف کلی در این درس است. در این درس سعی می شود که دانشجویان معلومات زیربنایی را جهت درک و بهتر ارائه دادن طرحهای مداخله ای آموزشی و ارتقای سلامت کسب نمایند.

شرح درس: از آنجائی که رفتار انسانها در جامعه شکل می گیرد و آنچه از انسان سر می زند متأثر از عوامل اجتماعی ، فرهنگی جامعه می باشد و به تعبیر دانشمندان انسان حیوان فرهنگی است برای ایجاد تغییر رفتار مؤثر در انسانهای جامعه و تاثیر آن بر ارزشها، هنجارها ومولفه های اجتماعی امری ضروری است لذا آشنایی دانشجویان با نقش جامعه شناسی در ارتقاء سلامت و معلومات زیربنایی در این راستا ضروری است.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

عملیات و تاریخچه نقش جامعه شناسی در ارتقاء سلامت
تعریف و ابعاد جامعه شناسی سلامت (عوامل مؤثر بر سلامت طبقه اجتماعی ، درآمد، مسکن ، اشتغال و جنسیت و...)
محیط، جامعه و سلامت و بیماری
مؤلفه های اجتماعی ارتقاء سلامت (فرهنگ ، ارزش ، هنجار، رفتار اجتماعی - وجدان جمعی ، تغییرات ، سازمان ، پایگاه، نهاد ، کنترل ، تحرک ، نظم اجتماعی).
جامعه پذیری و ارتقاء سلامت (زمینه ساز سبک زندگی سالم) بازی ، سرگرمی و...
جامعه، هنر و ارتقاء سلامت
تاثیر عوامل فرهنگی در تصمیمات بهداشتی و ارتقاء سلامت
شاخصهای کمی و کیفی جامعه شناسی سلامت
مشکلات و تنگناهای اجتماعی در کشورهای در حال توسعه
انحراف ، بیماریهای اجتماعی و آسیبهای اجتماعی

منابع اصلی درس (References) :

1. Education and Social Change (Sociology and Social Change) by Amanda Coffey (the last edition)
2. Medicine as Culture: Illness, Disease and the Body in Western Societies by Deborah Lupton (the last edition)
3. Society and Health by Rosemary Gillespie (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : روانشناسی رفتار سالم

کد درس : ۱۰

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی تغییر رفتار با استفاده از مکاتب مختلف روانشناسی و شناخت رفتار سالم در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت.

شرح درس: هدف عمده آموزش تغییر رفتار است و روانشناسی به عنوان مهمترین علم در تغییر رفتار محسوب می شود. لذا آشنایی به مباحث روانشناسی عام، روانشناسی اجتماعی و روانشناسی یادگیری و تغییر رفتار از مبانی آموزش محسوب می شود.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تعریف، اصول و مبانی روانشناسی رفتار

تعریف، اصول و فرایند تغییر

اصول و مبانی روانشناسی یادگیری

کاربرد تئوریهای یادگیری در تغییر رفتار

اصول و مبانی تغییر رفتار و رویکرد جدید

فرایند تغییر رفتار در قالب الگوهای مختلف آموزش و تغییر رفتار

اصول و مبانی نظری انگیزش، آگاهی و تغییر رفتار در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

منابع اصلی درس (References):

1. Introduction to psychology by Rita L. Atkinson(the last edition)
2. Social Psychology (6th Edition) by Elliot Aronson, Timothy D. Wilson, and Robin Akert (the last edition)

۳- روانشناسی تربیتی، تألیف علی شریعتمداری

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آمار حیاتی

کد درس : ۱۱

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : آشنایی با روش های پیشرفته آماری

شرح درس: باتوجه به اینکه دانشجویان در این دوره تحقیقاتی بهداشتی انجام می دهند و باید قابلیت تحقیق داشته باشند. جهت تجزیه و تحلیل یافته های پژوهشی به آزمونهای آماری و آمار حیاتی نیاز دارند.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

آنالیز واریانس یکطرفه (گروه بندی نسبت به یک صفت)

نمونه های مستقل و آزمایشات کاملاً تصادفی

آزمون تصادفی میانگین جامعه ها

مقایسه ساده و چندگانه

آنالیز واریانس دوطرفه (گروه بندی نسبت به دو صفت)

گروه بندی نسبت به دو صفت بدون تکرار (بلوکهای کاملاً تصادفی)

گروه بندی نسبت به دو صفت تکرار (آزمایشات فاکتوریل)

آنالیز همبستگی و رگرسیون

مفهوم بستگی بین دو صفت

همبستگی خطی

رگرسیون خطی

کاربرد متداول آزمون

آزمون تطابق نمونه باتوزیع نظری

آزمون همگنی درجه اول توافقی

آزمون مستقل بودن دو صفت در جداول توافقی

آزمون دقیق فیشر

آزمون مک نمار

آزمونهای ساده غیرپارامتری

استاندارد کردن شاخص ها و آزمون آنها

مبانی و کاربرد آزمونهای آماری در مطالعات تغییر رفتار در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کاربرد آزمونها در مطالعات کمی و کیفی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

منابع اصلی درس (References):

- ۱- آمار حیاتی، تالیف کاظم محمد، حسین ملک افضلی
- ۲- روش های آماری و شاخصهای بهداشتی، تالیف کاظم محمد، دکتر حسین ملک افضلی

شیوه پیشنهادی برای ارزیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : تکنولوژی و روش های آموزشی

کد درس : ۱۲

نوع واحد: نظری - عملی

تعداد واحد : ۳ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اصول و مقدمات تکنولوژی آموزشی ، مبانی نظری تکنولوژی ، اصول طراحی آموزشی، استراتژیهای آموزشی و تهیه وسایل کمک آموزشی و کاربرد عملی و ارزشیابی آنها

شرح درس: درس تکنولوژی آموزشی از دروس کاملاً تخصصی رشته می باشد و دانشجویان ضرورت دارد که با استراتژیهای آموزشی نحوه کارکرد وسایل کمک آموزشی ، تهیه طرح درس، فرایند ارزشیابی تاثیر برنامه های آموزشی و بکارگیری وسایل آشنا شوند. درس دارای موضوعات کلیدی و حساس برای دانشجویان این رشته است که بایستی از طریق اساتید صاحب نظر هدایت و رهبری شود.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت نظری - ۲۴ ساعت عملی)

الف) نظری :

تعریف ، اهمیت و اهداف تکنولوژی آموزشی

استراتژیهای یادگیری و روشهای آموزشی

ابعاد نرم افزاری تکنولوژی

طراحی منظم آموزشی

رسانه های آموزشی

کار با رسانه های جمعی

وسایل کمک آموزشی

ب) عملی :

تهیه طرح رسانه

کار با وسایل کمک آموزشی (ساده و پیچیده) و ارزشیابی آنها

بازدید از مراکز رسانه ای

ارائه گزارش کارهای عملی

منابع اصلی درس (References) :

۱- مقدمات تکنولوژی آموزشی، تالیف خدیجه علی آبادی

۲- اصول و مقدمات تکنولوژی آموزشی، تالیف مجد

۳- مبانی نظری تکنولوژی آموزشی، تالیف هاشم فردانش

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کد درس: ۱۳

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم و اصول ارتباطات و روشهای برقراری ارتباط در جوامع مختلف

شرح درس: در این درس دانشجویان با مدلها و روشهای ارتباط فردی و گروهی، مستقیم و غیرمستقیم آشنا خواهند شد. ضرورت این درس در هرچه بهتر برقرار شدن این ارتباطات و کمک به شناسایی بهتر جوامع مختلف و برقراری ارتباط با آنها در جلب مشارکت و همکاری در برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های بهداشتی است.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تعریف و اهمیت ارتباط

سیر تحول ارتباط در جامعه

جامعه شناسی ارتباط

انواع ارتباط

مدلهای ارتباط

ارتباط با رسانه های جمعی

عوامل مؤثر در یک ارتباط موفق

مراحل ارتباط

استراتژی ارتباطی جامع

منابع اصلی درس (References) :

1. Communication for Health and Behavior Change: A Developing Country Perspective by Judith Allen Graeff, John P. Elder, Elizabeth Mills Booth, and Healthcom (the last edition)
2. Communicating Health by John Hubley (the last edition)

۳- ارتباط شناسی، تالیف مهدی محسنیان راد

۴- مهارتهای برقراری ارتباط، از انتشارات سازمان بهداشت جهانی

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجویان در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آموزش بهداشت مدارس و ارتقای سلامت

کد درس: ۱۴

نوع واحد: نظری - عملی

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با اهمیت، اهداف و اصول خدمات بهداشت مدارس، برنامه ریزی آموزشی

شرح درس: باتوجه به جمعیت ۱۸ میلیون دانش آموزان در کشور، این کشور از جوانترین جوامع معاصر می باشد. لذا در جامعه با این ساختار جمعیتی، بهداشت و آموزش دو موضوع اساسی پیش روی برنامه ریزان و سیاستگذاران می باشد و در برنامه ریزی برای توسعه، سلامت دانش آموزان نقش بسیار حیاتی دارد.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

الف (نظری :

سابقه بهداشت مدارس در ایران

اهمیت ، اهداف و راهبردهای اساسی بهداشت مدارس

مفاهیم و اصول خدمات بهداشتی مدارس

تعریف، اصول و مبانی آموزشی بهداشت در مدارس

آموزش مهارتهای زندگی

تعریف، اصول و مبانی ارتقاء سلامت در مدارس

اصول تغذیه و رفتارهای غذایی

ایمنی و بهداشت محیط مدارس

پیشگیری از حوادث دانش آموزان

خدمات بهداشتی درمانی لازم در مدارس

نقش و اهمیت مشارکت دانش آموزان ، اولیاء آنها و کارکنان مدارس در خدمات بهداشت مدارس

شاخصهای بهداشت مدارس

اصول برنامه ریزی بهداشت مدارس (افقی و عمودی)

دانش آموز سالم (عوامل مؤثر بر سلامت دانش آموزان)

دشواریها و بیماریهای شایع در دانش آموزان

ب (عملی

یک موضوع بهداشت مدارس را جهت آموزش بهداشت ، طراحی برنامه ریزی، اجرا و گزارش نمایید.

منابع اصلی درس (References):

- ۱- بهداشت مدارس، تالیف محمد رضا نوری
- ۲- ارتقاء بهداشت در مدارس
- ۳- برنامه آموزش بهداشت مدارس ابتدایی، منبع معلم، سازمان جهانی بهداشت

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (۱)

کد درس: ۱۵

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس : آشناساختن دانشجویان با فلسفه پرورش انسان در اجتماع و آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

شرح درس: باتوجه به اهمیت آشنایی با اصول و فلسفه تعلیم و تربیت و یادگیری در پرورش انسان سالم در اجتماع بعنوان اساس آشنایی به ابعاد رفتار سالم انسان ضروریست، این موضوع مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد. تا بدینوسیله دانشجویان بتوانند جایگاه نقش و ضرورت آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را در سلامت جامعه درک نموده و زمینه توجه به عوامل موثر در شکل گیری رفتار و تغییر آن را در فرد، گروه و جامعه دریافته و برای آن الگو و مدل تغییر رفتار ترسیم نمایند.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تعریف فلسفه ، اصول و نقش آن در سلامت و آموزش بهداشت

تاریخچه بهداشت عمومی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

تعریف و مفاهیم آموزش بهداشت (آگاهی، نگرش ، اعتقاد، رفتار، انگیزه ، ادراک ، باور ...)

تعریف و مفاهیم ارتقای سلامت (حمایت ، مشارکت ، اتحاد، توانمندسازی ، مسئولیت پذیری، بهبود سبک زندگی و ...)

اهداف و وظایف آموزش بهداشت و ارتقای بهداشت

نقش کاربردی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت در علوم بهداشتی

منابع اصلی درس (References) :

1. Health: The Foundations for Achievement, 2nd Edition by David Seedhouse. (the last edition)
2. Promoting Health by Jeanne Sampson Katz, Alyson Peberdy, and Jenny Douglas. (the last edition)
3. Promoting Health: A Practical Guide by Linda Ewles and Ina Simnett (the last edition)
4. Health Education: A Cognitive Behavioral Approach by Donald A. Read , Jones and Bartlett Publishers. (the last edition)
5. Principles of Health Education and Health P... by J. Thomas Butler, Morton Publishing Company. (the last edition)
6. Practicing the Application of Health Education Skills and Competencies by Bette B. Keyser, Marilyn J. Morrow, Kathleen Doyle, and Roberta Ogletree. (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجویان در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آموزش بهداشت و ارتقای سلامت (۲)

کد درس : ۱۶

پیش نیاز: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت (۱)

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس : آشناساختن دانشجویان با مدل های رفتار و نقش آن در تغییر رفتار و ارتقاء بهداشت جامعه «

شرح درس: باتوجه به اینکه تدوین هر برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در جهت حفظ ، تغییر و ارتقاء رفتارهای بهداشتی و سالم در افراد درکلیه سطوح مختلف و گروههای هدف اجتماعی برپایه چارچوب ذهنی علمی و مطمئن ضروری است. لذا، لزوم آشنایی با مدلها ، الگوی فردی ، گروهی و اجتماعی آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت از اهمیت بسزایی برخوردار است.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

آشنایی بامدلهای مطالعه رفتار در آموزش بهداشت

آشنایی با مدلهای ارتقاء سلامت

برنامه ریزی در آموزش بهداشت

کاربرد تئوری های یادگیری در آموزش بهداشت

مباحث جدید در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

مدیریت در ارتقای سلامت و آموزش بهداشت

منابع اصلی درس (References) :

1. Health: The Foundations for Achievement, 2nd Edition by David Seedhouse. (the last edition)
2. Promoting Health by Jeanne Sampson Katz, Alyson Peberdy, and Jenny Douglas. (the last edition)
3. Promoting Health: A Practical Guide by Linda Ewles and Ina Simnett (the last edition)
4. Health Education: A Cognitive Behavioral Approach by Donald A. Read , Jones and Bartlett Publishers. (the last edition)
5. Principles of Health Education and Health P... by J. Thomas Butler, Morton Publishing Company. (the last edition)
6. Practicing the Application of Health Education Skills and Competencies by Bette B. Keyser, Marilyn J. Morrow, Kathleen Doyle, and Roberta Ogletree. (the last edition)

۷- الگوهای مطالعه رفتار در آموزش بهداشت، تالیف داود شجاعی زاده

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو دراین درس (دررحیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کد درس : ۱۷

پیش نیاز: آمار حیاتی

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با مبانی و روشهای تحقیق کمی و کیفی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت و ارائه یک طرح تحقیقاتی در این زمینه

شرح درس: درس روش تحقیق از دروس مهم و اساسی دوره های تحصیلات تکمیلی بویژه در عرصه بهداشت می باشد. رویکرد کیفی پیدا کردن این درس موجب شناخت و تبیین بیشتر علل و عوامل و دشواریهای بهداشتی است. آشنایی بامتدها و روشهای تحقیق کیفی به شناخت بهتر مسائل کمک نموده و در استراتژیهای پیشگیری و کنترلی و آموزشی کمک کننده است.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تعریف ، اهمیت و انواع روش تحقیق در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
تهیه طرح تحقیقاتی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت براساس مراحل زیر :

شناخت و بیان مسئله مورد تحقیق

بررسی متون

تنظیم اهداف و فرضیات

انتخاب روش مناسب تحقیق (کمی و کیفی)

انتخاب راهکار مناسب برای نشر نتایج

تهیه طرح تحقیق

تعیین منابع مالی و امکانات مورد نیاز

تجزیه و تحلیل اطلاعات و تفسیر آنها

تهیه گزارش نهایی و ارائه پیشنهادات اجرایی برای سازمانهای ذیربط

منابع اصلی درس (References) :

۱- روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، تالیف حسین ملک افضلی، سیدرضا مجدزاده، اکبر فتوحی و سامان توکلی

2- Qualitative Research in Health Care by Catherine Pope and Nicholas Mays

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجویان در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : کارآموزی

کد درس : ۱۸

نوع واحد: کارآموزی

تعداد واحد : ۱ واحد

هدف کلی درس : آشنایی با ساختار و نحوه ارائه خدمات بهداشتی - درمانی و توانمندی در تهیه و اجرای برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت جامعه

شرح درس: ارائه این درس باعث تقویت قدرت تفکر انتقادی و خلاق در فراگیران خواهد شد و آنها را در ارائه خدمت به افراد، سازمانها و جامعه توانمند خواهد کرد.
واحد کارآموزی بایستی در نیمسال قبل از اخذ واحد پایان نامه گذرانده شود و محل انجام کارآموزی در مراکز بهداشتی و درمانی خواهد بود.

رئوس مطالب : (۵۱ ساعت)

آشنایی با نحوه ارائه خدمات بهداشتی - درمانی در سیستم شبکه
آشنایی با ساختار و وظایف سیستم ارائه خدمات بهداشتی - درمانی
آشنایی با نحوه ارائه خدمات فعالیتهای حرفه ای کارشناسان، مربیان و بهورزان
همکاری در برنامه ریزی و اجرا برنامه های آموزشی و ارتقاء سلامت که توسط کارشناسان ترتیب داده می شود.
تبیین نقش آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت در واحدهای مختلف مراکز بهداشتی و درمانی
تهیه یک پروژه عملی که دارای برنامه آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت براساس مشکل بهداشتی جامعه باشد.

منابع اصلی درس (References) :

منابع این واحد طبق نظر استاد مربوطه مشخص خواهد شد.

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزشیابی دانشجو در حیطه شناختی با استفاده از گزارش فعالیتهای روزانه و مصاحبه با دانشجو صورت می گیرد.
ارزشیابی دانشجو در حیطه عملکردی نیز با استفاده از چک لیست و Rating - scale خواهد بود.

نام درس : روابط انسانی در مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی

کد درس : ۱۹

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با مبانی رفتار فردی، گروهی و سازمانی و کاربرد آن در ایجاد انگیزه افراد و گروه ها در سازمان

شرح درس: در تاریخچه تحولات جدید مدیریت، روابط انسانی در مدیریت به عنوان کلیدی ترین مبحث و اصل درموقعیت مدیریت جدید به شمار می رود. لذا آشنایی فراگیران با تاریخچه مدیریت و مدیریت جدید و تعیین و اهمیت روابط انسانی از اهمیت بسیار بالایی برخوردار می باشد.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تاریخچه تحول و تکامل اصول روابط انسانی و رفتار سازمانی
تعریف رفتار سازمانی و شناخت مکاتب و شاخه های مختلف طبیعت انسان
مبانی رفتار فرد (نگرش، شخصیت و ادراک) و نقش آن در رفتار سازمانی
گروه رفتار سازمانی

ویژگی سازمانی و محیط و تاثیر آن در رفتار انسانی

فلسفه و هدف های سازمان رسمی و غیر رسمی

رهبری و نظریه های مختلف رهبری

نظریه های انگیزش و کاربرد آن در مدیریت

ارتباطات

فرهنگ سازمان

تغییر و بهبود سازمان

منابع اصلی درس (References) :

1. Essentials of Organizational Behavior (9th Edition) by Stephen P. Robbins and Tim Judge (the last edition)
2. Management of Organizational Behavior (9th Edition) by Paul . Hersey, Kenneth H. Blanchard, and Dewey E Johnson (the last edition)
3. Organizational Behavior by Gregory Moorhead and Ricky W. Griffin (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (درهرحیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : پویایی گروه

کد درس: ۲۰

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس : آشنایی دانشجویان با عوامل موثر در تشکیل، حفظ و پویایی فعالیت گروه در جهت دستیابی به اهداف مشترک گروهی و آشنایی با تئوری ها و نحوه سنجش گروه برای اطمینان از موفقیت گروهی و اتخاذ تصمیمات گروهی در جهت همبستگی و تولیدات گروه و نیز افزایش مهارت در استفاده از قابلیت ها و پویایی گروهی به منظور دستیابی به اهداف برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت گروه و جامعه

شرح درس: دانشجو با دانستن اصول پویایی گروه در پوشش ارتباط و تئوریهای مربوط به کنش و واکنش گروه، فعالیتهای گروه را به عنوان یکی از اعضا یا رهبر گروه اجرا و رهبری خواهد کرد.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

تعریف، انواع و مراحل تشکیل گروه

تعریف و تئوری ها در ارتباط با پویایی گروه

ارتباط و تئوریهای مربوط به کنش و واکنش گروه و نظریه میدان روانی

عوامل مؤثر بر رهبری گروه و فرایند گروه

نقش اعضای گروه و تاثیر هر کدام بر فرایند گروه

همبستگی و همنوایی گروهی

بررسی و شناخت وظایف اعضای گروه

روشهای مشکل گشایی و تصمیم گیر

منابع اصلی درس (References) :

۱. مقدمه ای بر شناخت پویایی گروه تالیف دکتر منصور قنادان
۲. پویایی گروه و مشاوره گروهی تالیف دکتر عبدالله شفیق آبادی
۳. فنون و روش های مشاوره تالیف دکتر عبدالله شفیق آبادی
۴. پویایی گروه و سنجش آن، تالیف محمدرسول گلشنی فومنی
۵. کاربرد مهارتهای مدیریت در خدمات پرستاری، تالیف منیژه قابل جو

6- Community Health Nursing: Advocacy for Population Health (5th Edition) (MyNursingLab Series) by Mary Jo Clark (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.

ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.

ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم

کد درس : ۲۱

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۲ واحد

هدف کلی درس : آشناساختن دانشجویان با نقش سبک زندگی سالم، اصول پایه ای در شکل گیری آن و همچنین ابعاد سبک زندگی سالم در ارتقاء سلامت می باشد. در این درس سعی می شود که دانشجویان معلومات لازم و عوامل پایه ای سبک زندگی سالم و همچنین بیماریهای مربوط به سبک زندگی برای طراحی مداخله ای شکل دادن سبک زندگی سالم کسب نمایند.

شرح درس: باتوجه به گذر اپیدمیولوژی و دموگرافی در آخرین دیدگاههای سازمان جهانی بهداشت مبنی بر تاثیر سبک زندگی سالم در ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماریها و ضرورت توجه به پیشگیری سطح اول در ارتباط با ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماریهای مربوط به سبک زندگی و از همه مهمتر توجه به سلامت جامعه قبل از بیماریهای آن درس ارتقاء سلامت و سبک زندگی لازم در این راستا ضروری است.

رنوس مطالب : (۲۴ ساعت)

تعریف و ابعاد سبک زندگی سالم و ارتقاء سلامت

اصول پایه ای در شکل گیری سبک زندگی سالم و ارتقاء سلامت

گذر اپیدمیولوژی و دموگراسی و ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم

دیدگاههای اساسی و سبک زندگی سالم

ابعاد و ارتقاء سلامت و شکل گیری سبک زندگی سالم

تعریف شهر سالم و خصوصیات آن

محیط سالم، محیط کار سالم و ارتقاء سلامت

ارتقاء سلامت و سبک زندگی سالم (کودکان - جوانان - زنان)

تغذیه سالم و مبارزه با لاغری و چاقی

ورزش و سبک زندگی سالم

آموزش جنسی و سبک زندگی سالم

سالمندی و سبک زندگی سالم

معلولین و سبک زندگی سالم

نقش سبک زندگی سالم در پیشگیری از اعتیاد

ارتقاء سلامت و پیشگیری از بیماری های مربوط به سبک زندگی (ایدز- بیماریهای قلبی عروقی - سرطان ها و ...)

آموزش بیمار و سبک زندگی سالم

منابع اصلی درس (References) :

1. Health & Health Care Later Life CL by Victor C (the last edition)
2. Caring for Children With HIV And AIDS by Rosie Claxton and Tony Harrison. (the last edition)
3. Health Promotion and Aging, 4th Edition: Practical Applications for Health Professionals by David Haber.(the last edition)
4. Health Promotion and Patient Education: A Professional's Guide by P. Webb.(the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آموزش بهداشت در محیط های کار

کد درس : ۲۲

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : هدف از این درس، توانمندسازی دانشجویان جهت کسب مهارت های لازم برای برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی برنامه های آموزشی در محیط های کار است. دانشجویان باید بتوانند ضمن ارزیابی صحیح از نیازهای واقعی محیط کار، برای رفع نیازها، اقدامات آموزشی مناسب را انتخاب و با موفقیت اجرا نمایند تا ضمن افزایش رفتارهای سالم به ارتقای سلامت در محیط های کار کمک نمایند.

شرح درس: موقعیت محیط کار در کنار سه موقعیت مدارس، مراکز ارائه خدمات سلامت و مکان های عمومی چهار موقعیت آموزش سلامت رسمی به شمار می رود که آشنایی با اختصاصات و ویژگی های هر یک از این موقعیت ها به ایفای درست نقش آموزش دهندگان سلامت کمک خواهد کرد و لذا آشنایی دانش آموختگان ارشد آموزش بهداشت با چگونگی مدیریت برنامه های آموزشی در محیط های کار، ضرورتی انکار ناپذیر خواهد بود.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت)

- تعاریف مربوط به سلامت و آموزش بهداشت در محیط های کار
- آشنایی با محیط های کار و فرآیندهای آن
- آشنایی با شایع ترین مشکلات سلامت در محیط های کار
- آشنایی با با ضرورت آموزش در محیط های کار و تاریخچه آن
- آشنایی با روش های مختلف تعیین نیازهای آموزشی
- تعیین نیازهای آموزشی و اولویت بندی آنها
- تدوین اهداف آموزشی در حیطه های مختلف
- تعیین گروه های هدف آموزشی و ویژگی های آنها
- انتخاب محتوای آموزشی مناسب
- ارزیابی محتوای آموزشی
- انتخاب روش های آموزشی و چگونگی اجرای آن
- اجرای مناسب روش های آموزشی در محیط های کار
- انواع ارزشیابی و زمان استفاده از آن
- استفاده از نتایج ارزشیابی
- طراحی انواع سئوالات
- طراحی برنامه عملیاتی آموزشی در محیط های کار
- تعیین استراتژی های آموزشی مناسب

- تعیین فعالیت های آموزشی
- جدول زمان بندی و بودجه بندی فعالیت ها
- طراحی پایش برنامه های آموزشی
- آشنایی با مدیریت آموزشی در محیط های کار

منابع اصلی درس (References) :

- 1- Worksite Health Promotion by David H. Chenoweth
- 2- Health Promotion in the Workplace by Michael P. O'Donnell

۳- نظام جامع آموزش و ارتقای سلامت در محل کار، تالیف محمد اسماعیل اکبری، حمیدرضا جمشیدی، شهرام رفیعی فر و همکاران

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):
 ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
 ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
 ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : برنامه های اطلاع رسانی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت

کد درس : ۲۳

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : با توجه به پیشرفت های روزافزون فناوری اطلاعات در دنیای علم، استفاده از تکنولوژی جدید در برنامه های آموزش سلامت نیاز ضروری دانش آموختگان مقاطع مختلف از جمله کارشناسی ارشد است.

شرح درس: دانشجو در پایان این درس باید بتواند مدیریت فایل های اطلاعاتی خود را انجام دهد و قادر به ارتباط با استادان و متخصصین رشته مربوط با استفاده از سرویس های مختلف اینترنت باشد. همچنین توانایی بازیابی اطلاعات و توزیع اطلاعات تولیدی خود باشد و بتواند پایگاه اطلاعاتی ایجاد نماید. توانایی استفاده از مجلات الکترونیکی، ترویج اطلاعات تولیدی با استفاده از تکنولوژی اطلاعاتی، طراحی و ایجاد صفحات وب و وبلاگ های تخصصی و شناسایی فناوری اطلاعات و تاثیر آن بر آموزش از راه دور از دیگر نتایج این درس خواهد بود.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت)

- آشنایی دانشجویان با سیستم کامپیوتر و مدیریت فایل ها
- آشنایی با شبکه های کامپیوتری (WAN, LAN)
- شناخت سرویس های اینترنت
- استفاده از سیستم های ارتباطی در اینترنت (مانند Discussion Groups, email, News Groups)
- شناخت موتورهای جستجوی اطلاعات
- شناخت چگونگی ایجاد پایگاه های اطلاعاتی
- آشنایی با بانک های اطلاعاتی در علوم پزشکی (مانند Medline, Medscape, CINAHL)
- آشنایی با مجلات الکترونیکی علوم پزشکی به صورت on line
- ترویج اطلاعات در سیستم های اطلاعاتی در نظام بهداشتی با استفاده از تکنولوژی فناوری اطلاعات
- طراحی صفحات وب و وبلاگ های تخصصی در زمینه های پزشکی
- فناوری اطلاعات و آموزش و یادگیری از راه دور
- اقتصاد اطلاعات و تکنولوژی اطلاعات
- کاربرد فناوری در اطلاعات علوم پزشکی و بهداشتی

منابع اصلی درس (References):

۱. ابزارهای کاوش اینترنت: اصول مهارت ها و امکانات جستجو در وب،
۲. اقتصاد دانش محور: نگاهی جدید به اقتصاد، تالیف گلناز صدیق
۳. تکنولوژی اطلاعات: مفاهیم و اصول و برخی از کاربردها
۴. ابزارها و مهارت های جستجو در وب، تالیف داود محمدی فر، شهرزاد نیاکان
۵. فناوری اطلاعات و ارتباطات در آموزش از راه دور، تالیف فدراسیون بین المللی پردازش اطلاعات
۶. خدمات مرجع از طریق اینترنت: با تاکید بر منابع مرجع رایگان در شبکه جهانی وب، تالیف کیوان کوشا
۷. دسترسی به منابع اطلاعاتی علوم پزشکی از طریق وب، تالیف کیوان کوشا
8. The power of the Internet for learning moving from promise to practice : report of the Web-based Education Commission (SuDoc ED 1.310/2:444603) by U.S. Dept of Education (the last edition)
9. Managing Healthcare Information Systems with Web-Enabled Technologies by Lauren B. Eder (the last edition)

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در هر حیطه):

ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

نام درس : آموزش بهداشت در مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی

کد درس : ۲۴

نوع واحد: نظری

تعداد واحد : ۲ واحد

هدف کلی درس : آشنا ساختن دانشجویان با نقش مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی در آموزش بهداشت و طراحی، اجرا و ارزشیابی و روش های مناسب در مداخلات آموزشی با تاکید بر مشارکت گروه های مردم

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم و کلیات خدمات آموزشی در مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی سطوح مختلف آشنا می شوند. همچنین اهمیت و قابلیت های مداخله آموزشی در این مراکز را شناخته و طراحی، اجرا و ارزشیابی روش های مناسب آموزشی با مشارکت مردم را می آموزند. ضرورت این درس، برقراری ارتباط بهتر بین کارکنان بهداشتی در مراکز ارائه خدمات و جامعه و مداخله موثر آنان در توانمندسازی مردم برای ارتقای سلامت خود و جامعه است.

رئوس مطالب: (۲۴ ساعت)

مروری بر رفتار بهداشتی و آموزش بهداشت

برنامه ریزی آموزش بهداشت در خدمات بهداشتی

آموزش بهداشت با افراد توسط کارکنان بهداشتی

آموزش بهداشت با گروه ها توسط کارکنان بهداشتی

آموزش بهداشت با جوامع توسط کارکنان بهداشتی

توسعه منابع برای آموزش بهداشت در مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی

ارزیابی و بسیج جوامع برای آموزش بهداشت در مراکز ارائه خدمات

ارائه و تبلیغ برنامه های بهداشتی از طریق مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی

ارتقای سلامت متناسب با مسائل فرهنگی

سازگاری با مخاطبین گوناگون در مجموعه های مختلف

ارزشیابی برنامه های آموزش بهداشت در مراکز ارائه خدمات بهداشتی درمانی با مشارکت مردم

منابع اصلی درس (References) :

۱- مجموعه انتشارات و گزارش های فنی سازمان جهانی بهداشت

۲- راهنمای کاربردی پژوهش در بهداشت جامعه. تالیف جو گالچ، جودی مارکوس،

۳- دستورالعمل آموزشی برای کارکنان بهداشتی. تالیف گیلبرت جی جی، - انتشارات معاونت سلامت وزارت بهداشت

درمان و آموزش پزشکی، تهران ۱۳۸۲

شیوه پیشنهادی برای ارزشیابی دانشجو در این درس (در محیطه):
ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش آزمونهای دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمونهای مرحله ای و پرسش های کلاسی صورت می گیرد.
ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته آموزش بهداشت

ارزشیابی برنامه عبارت است از : بررسی میزان دستیابی به اهداف برنامه. یک برنامه به وسیله مقایسه وضعیت موجود با وضعیت مورد انتظار (استانداردهای قابل قبول و از پیش تعیین شده) ارزشیابی شود.

ارزشیابی برنامه به دو شکل انجام می گیرد :

۱- ارزشیابی تکوینی (*Formative Evaluatin*)؛ که هدف آن شناخت کمبودها و پیشنهاد برای بهبود کار در میانه راه است.

۲- ارزشیابی تراکمی (*Summative Evaluation*)؛ هدف آن قضاوت، داوری و تصمیم گیری در مورد اجزاء برنامه است که در پایان کار انجام می شود.

ارزشیابی تکوینی: (*Formative*)

تعیین قسمت هایی از برنامه که می تواند بهبود و ارتقاء پیدا کند.

ارائه پیشنهادات برای بهبود و ارتقای برنامه

چگونه باید ارزشیابی تکوینی انجام داد :

نظرسنجی از دانشجو، استاد، مسئولین اجرایی دانشکده، مدیران گروه، مددجویان و... در مورد قسمت های مختلف *Curriculum* و امتیازبندی و *Rating* آنها می تواند منجر به شناخت قسمت هایی از *Curriculum* بشود که نیاز به بازنگری دارند.

نوع دیگری از ارزشیابی بصورت کیفی است :

پاسخ به سئوالات درخصوص نقاط قوت و ضعف و پیشنهادات برای تغییر آنها منجر به ارائه بازخورد در مورد نقاطی از *Curriculum* می شود که نیاز به تغییر دارد.

ارزشیابی تراکمی (*Summative*):

میزان موفقیت یک برنامه در دستیابی به اهداف را اندازه گیری می کند. دراین ارزشیابی باید موانع و موارد پیش بینی شده را نیز مشخص نمود.

